

Motion till riksdagen 2008/09:So275

av **Malin Löfsjögård (m)**

Förhöjt blodtryck – hypertoni

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behov av ökad uppmärksamhet på riskerna med samt behandling av förhöjt blodtryck – hypertoni.

Motivering

Ungefär 30 000 fall av stroke och lika många hjärtinfarkter inträffar varje år i Sverige. Hjärt-kärlsjukdomar är den grupp sjukdomar som orsakar flest förtida dödsfall, betydligt fler än t.ex. cancer. Många av dem som drabbas av stroke eller hjärtinfarkt kan vi idag rädda tack vare hjälp av effektiva behandlingsmetoder och moderna läkemedel. En allvarlig grundläggande riskfaktor för hjärt-kärlsjukdomar är förhöjt blodtryck – hypertoni.

Enligt en nyligen publicerad artikel i den medicinska tidskriften *The Lancet* anges att förhöjt blodtryck, d.v.s. hypertoni, förorsakar förtida död hos närmare 8 miljoner personer årligen globalt. Det gör att ohälsa relaterad till höjt blodtryck är ett stort problem världen över och även hos oss i Sverige. Enligt ledande experter bedöms cirka 1,8 miljoner svenskar idag ha förhöjt blodtryck av varierande grad och av dessa är endast hälften medvetna om sitt tillstånd. Förhöjt blodtryck är därmed en folksjukdom, vilket många i Sverige är omedvetna om.

Det finns olika nivåer av förhöjt blodtryck. Men enligt en rapport utgiven av SBU, Statens beredning för medicinsk utvärdering, konstateras att även milda och måttliga blodtrycksförhöjningar tydligt kan öka risken att drabbas av hjärt-kärlsjukdomar.

Av de ca 1,8 miljoner svenskar som har förhöjt blodtryck är det cirka hälften som är medvetna om detta. Av dessa 900 000 personer är det bara cirka hälften som får någon typ av behandling. Av dem som får behandling är det endast ca 1/3 som får rätt behandling och rätt medicinering som får ner det

Fel! Okänt namn på

förhöjda blodtrycket till rätt nivå, dvs. endast ca 1/10 som har förhöjt blodtryck är adekvat behandlade.

När det gäller behandling av förhöjt blodtryck handlar det inte enbart om medicinering. Första steget är ofta livsstilsförändringar såsom t.ex. ökad motion, viktnedgång, minskat alkoholintag samt minskat saltintag. Men är man inte medveten om vare sig riskerna eller att man har förhöjt blodtryck vet man inte vad som relativt enkelt kan göras för att komma åt problemet.

Det finns idag många läkemedel mot förhöjt blodtryck. Men SBU-rapporten har visat att många av dem som behandlas för högt blodtryck idag inte kommer ner till ett normalt blodtryck. Endast ca 20–30 % av dem som får medicinsk behandling når behandlingsmålet.

Orsaken är inte att läkemedlen inte fungerar utan att de inte används på ett effektivt sätt.

Högt blodtryck måste tas på allvar. Vi vet att det är en riskfaktor och att med rätt behandling är möjligheterna stora att få ned blodtrycket till en normal nivå. Förutom att förhöjt blodtryck är en stor riskfaktor för hjärt-kärlsjukdomar kan högt blodtryck även ge njurskador, och dessutom ökar risken för demensutveckling.

Riskerna med förhöjt blodtryck måste uppmärksammas likaså behovet av rätt behandling samt rätt medicinering som sätts in. Både läkare och patienter måste bli mer medvetna om vilken stor betydelse ”rätt” blodtryck har för hälsan. Rätt behandling och rätt förebyggande insatser kommer att på sikt spara både liv och lidande samt samhällsekonomiska resurser – resurser som istället kan användas för att bota andra sjukdomar.

Tidskriften The Lancet liknar problemet vid ”the elephant in the room – a massive problem that few want to acknowledge and even fewer want to tackle”.

Stockholm den 30 september 2008

Malin Löfsjögård (m)